

שַׁבַּת קֹדֶשׁ
בא

עלון מס' 9
י"ג שבט תשפ"ב

לכבוד המלכה

גיליון שבועי תלמוד תורה "ברסלב - שיר חדש" תל אביב

סיפור לשבת

רבינו הנבא סאלי זיע"א - אם תכבד את אמא תבורך בכל הברכות

מסופר על המקובל רבי ישראל אביחצירא, בבא סאלי זיע"א, שפעם באו אליו אמ ובנה, הבן סר וזועף, שערך מגודל פרא, לבושו צעקני ופרוע וניכר בו שהובא למורת רוחו. כאשר נכנסו אל הצדיק, קרא הגבאי את בקשתה של האם: "אני אמו של הנער מבקשת, כי רבנו יברכהו וישפיע עליו לנהוג יתר כבוד באמו, לבל ישל במצות כיבוד אב ואם. האם ובנה הביטו בצדיק, שלא אמר דבר, פניו הביעו צער רב, והוא לוחש כאילו לעצמו: "אך לו היתה לי אמא, הרי על כתפיי הייתי נושאה רוקד מרב שמחה!" ודמעה התגלגלה במורד לחיו...

נרעש הבן ופנה לאמו: סליחה אמא - מלמל - סליחה על כל מה שעוללתי לך. סליחה על הצער שהסבתי לך נהרו פניו של הצדיק, ואמר: "סר עוונך וחסאתיך תכופר".

ישב הנער לידו, והצדיק סיפר: "כשהיינו צעירים, אני ואחי רבי דוד הי"ד, אבינו היה חולה מאוד, ושימשנו אותו בכל יכולתנו. אבא היה גונח מאוד מכאביו ושאלנו אותו מדוע הוא גונח? הוא השיב: "עד לרגע זה היה לי יהלום זוהר, עתה הועם זהרו של היהלום" (הוא התכווין למעלתו של רבי דוד, ששאלו מדוע הוא גונח). כששמע אחי רבי דוד את המילים הנוקבות, גזר על עצמו גלות, ובמשך שנה הסתגר בבית הכנסת, ולמד בבדידות, כאילו היה מוחרם. בתום השנה ניגש הבן אל מושל העיר, שהיה ידיד המשפחה, וביקשו לברר אם אביו סלח לו על המשפט הנ"ל. אחרי שהוברר, כי אביו סלח לו על כך, שב הבן הביתה, ונפל

התרדמה שנפלה על הנוכרי בתקופת היותו של רבנו האדמו"ר במרוקו היתה פעם שמחה בעירה, אחת מן המשפחות המכובדות זכתה לכתוב שני ספרי תורה וחגגה את המאורע. בליל שבת הם עשו סעודה של מצווה והזמינו את הבבא סאלי להשתתף איתם בשמחה. לפי המקובל בעירה היתה אספקת הגנרטור רק עד חצות הליל, בחצות היה מגיע השומר ומכבה את הגנרטור. רבי ישראל הגיע כחצי שעה לפני חצות. הופעתו עוררה שמחה בקרב משתתפי הסעודה, אולם הם רצו להזדרז ולסיימה לפני שיכבה האור. "אם רצונכם להמשיך בשמחה, הישארו עימי ונמשיך בדברי תורה ושירה עד אור הבוקר" אמר להם הבבא סאלי.

"רבנו" פנה אליו אחד הנוכחים "בעוד כחצי שעה אמור להכבות האור". "מבטיח אני כי האור לא יכבה". השיב. וכך היה. עד אור הבוקר המשיכו הסועדים בשירה ובהודיה, ולהפתעתם כבה האור רק לפנות בוקר. כששאלו את הבבא סאלי אמר להם: "מה אתם חושבים הפלתי תרדמה על השומר הנוכרי".

אדרבא / הרב ישראל יצחק בזאנסון שליט"א

אתה גיבור

"חזק ונתחזק ואל תהיה כפיל הגדול וכגמל, אפילו כשמשכהו בחוטמו העכבר, לא יבעט בו, וכל זה מחמת שטות, שאין יודע מכוחו. אבל נפשי הפיקחת והחזקה!" (שיר נעים' בהקדמת ליקו"מ)

בחרוז זה מגלה לנו רבינו את היסוד הכי חשוב בתורת הנפש ובחיזוקה: הכר את מעלת עצמך! היה מודע לכוחות הנשגבים הנמצאים בדומים בתוך עד שלפעמים אתה רואה את עצמך כחלש, בזמן שבאמת הינך הגיבור שבגיבורים, בעל הון רוחני שלא ישוער.

מטרת השורות שאספנו כאן הייתה להודיע לבני האדם את מעלתם, וכך לבטל את השטות ההרסנית המכה את מי "שאינו יודע מכוחו". שימו לב שבשלוש השורות הראשונות של החרוז, דיבר המושרר לעצמו, ופתאום, בשורה הרביעית, הוא פנה לנפשו כאל אישיות נפרדת. יש לפרש

אור במושבותם / דבר מנהל הת"ת הרב אהרון צרפתי שליט"א

להם - אתם יודעים בקרוב אנו יוצאים מאן! ולא רק זה אלא עוד נצא ברכוש גדול, ולא רק זה אלא אני הולך להפתיע אתכם עם ספר ולא סתם ספר אלא ספר שבא לתקן את המידות של האדם! זה אומר שמי שהוא כעסן - הספר הזה יהפוך אותו לאדם רגוע, ואם אדם גאוותן - הספר הזה יהפוך אותו לענוותן, חכו ותראו...

ממשיך המדרש ואומר, אותם אלו שלא האמינו בעצמם שיכולים להשתנות אלא זה אני, ככה אני ותנו לא - הם אותם האנשים שנשארו במצרים. אך אותם אלו שיצאו הם לא התייאשו, אלא אמרו - נכון עכשיו אני עדיין לא הכי בסדר, אבל אני מאמין שיש לי תקוה, אני מאמין שהתורה יכולה לשנות אותי! זה האדם שיצא ממצרים, אפילו שעדיין הוא עם עבודה זרה בכיסו. פלא פלאים!!

ואנו בדורנו על אף כל הקשיים, ב"ה זכינו ועם כל העצות הנפלאות שרבנו הנחל נובע הוריש לנו, עם האמונה בעצמנו, ולראות את הנקודות הטובות בנו, פשוט שנוכל לצאת מכל המיצרים הפרטיים הסובבים אותנו, ונזכה לגאולה הפרטית ועוד יותר לגאולה הכללית בקרוב, אמן.

שבת שלום

במדרש (שמו"ר יד, ג והובא ברש"י) מובא שבשלושת ימי האפילה מתו אותם האנשים שלא רצו לצאת, ובפרשת שלח מובא מה היה מספרם "וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים" א' מהפירושים הוא שמתוך חמישה רק אחד יצא וארבעה מתו. הבירור הגדול שנעשה במכת חושך הותיר רק את הצדיקים בבני ישראל ולכאורה המצב היה ש"ועמך כולם צדיקים" ו"אין רשעים בעם ישראל".

אם כן, ישנה קושיא עצומה, יש מדרש ומובא בו שעם ישראל בעת שרצו לעבור את הים, בא מלאך מקטרג בטרוניה לפני הקב"ה וזעם הרי אלו עובדי עבודה זרה (ישראל) ואלו עובדי עבודה זרה (מצרים) ומדוע שהם ינצלו והם לא? ע"כ דברי המדרש. והקושיא על כך היא - איך הוא יכול לטעון ככה? עובדי ע"ז? הרי כבר השארנו את אותם עובדי ע"ז ה"בעייתים" במצרים, אז מחילה מכבוד המלאך אולי התבלבלת!!

התירוץ הוא שבאמת אותם שעמדו לפני הים עדיין עבדו ע"ז... אבל הם רצו!!

מה הם רצו? הם רצו להשתנות, הם האמינו בעצמם. מספר המדרש שמשוה רבינו הגיע לבני ישראל בעודם עבדים, התחיל לנחמם ואמר

03-5078467

החידה השבועית נשאת פרסים

"ועתה שא נא חטאתי אך הפעם והעתירו לה' אלוהיכם ויסר מעלי רק את המוות הזה"

מפני מה פרעה התבטא דוקא במכת ארבה בביטוי ויסר מעלי רק את ה"מוות" הזה? (רמז עיין בב"ק ס ע"ב. ובמדרש איתא שבכל מכה היה עמה גם מכת דבר, והבן)

לתשובות נא לשלוח לפקס שמספרו 03-5181735

מאמר חסידות

איך מפתחים את האמונה

בכל עת שיראה אדם איזה דבר חידוש יכיר יותר את גדלות הבורא ית' ולא יתן אל ליבו על גוף הדבר, רק על חכמת הבורא ית' באיזה אופן עשה זאת כדי שיתחכם יותר. והוא כענין מי שרואה איזה בנין מפואר, אם יסתכל רק על גוף הבנין אפילו כמה שנים לא יתלמד ומשער בשכלו באיזה מלאכת מחשבת בנה זאת, ע"ז הוא מתחכם. ובדרך הזה אנו מחויבים להתבונן תמיד בכל המעשים הנעשים בעולם ובכל הנבראים הנמצאים בדומם צומח חי מדבר כדי להשיג את חכמת ה' יתברך, איך הוא בורא ומנהיג לכל הברואים בחכמה גדולה ונפלאה, וע"ז יכיר תמיד גדלות הבורא ית' בל פעם יותר, וע"ז יתחזק באמונתו לעבדו בלבב שלם.

ומזה הטעם צוה לנו ה' ית' לזכור יציאת מצרים תמיד כל ימי חיינו ביום ובלילה, כדי להתבונן תמיד בגודל הנסים והנפלאות שעשה עמנו עד אין חקר.

(מנחם ציון, פרשת שלח)

מפי התלמיד
נחמן מאוראל נ"י
כיתה ו'

העדות החזקה ביותר למציאות הבורא עם ישראל מקיים היפך הטבע כידוע לכל מי שעניינים בראשו, וזה המעייד ביותר על מציאותו של השם יתברך. וידוע ששאלו פעם את הפילוסוף "קנט" אם יש לו הוכחה ברורה למציאות ה' בעולם, והוא ענה "עם ישראל זו

ההוכחה! משום שלפי דרך הטבע אין שום הסבר לקיום ומציאות עם ישראל בעולם" וכדברי היעב"ץ שקיום עם ישראל יותר גדול מקריעת ים סוף, לאחר רדיפות והריגות וטבח ומשרפות אש ואינקויזיציה עם ישראל חי וקיים!

ליקוטי הלכות על הפרשה

כחצות הלילה אני יוצא (יא,ד)

כי סוד חצות לילה גם משה לא יכול לעמוד עליו בשלימות כמו שאמרו רבותינו ז"ל 'מכדי משה לא ידע חצות אימת ואמר חצות, דוד ידע שאמר חצות לילה אקום להודות לך וכו'. היינו כי משה ידע שעיקר הוא הגאולה האחרונה שתהיה בזכות דוד והנלוים אליו, שהם הצדיקים וכשרים העומדים בחצות לילה לקונן על חורבן בית המקדש, שאז השם יתברך וכל הצדיקים שבגן עדן צייתין לקליהו וכו', ועל ידי זה תהיה הגאולה בבחינת שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל כל המתאבל על ירושלים וכו'. אבל לא יכול לעמוד על הדבר מתי יהיה הקץ כי הוא סתום מאד, ועל כן גם בגאולה הראשונה רמז בדבריו שאמר חצות הלילה אני יוצא, כי בכל דבריו ושליחותו הסתכל על הקץ האחרון שבשביל זה מיאן בשליחותו בתחילה. ועל כן רמז בדבריו ואמר חצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים וכו', כי כל הגלויות מכונים בשם מצרים וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל כן אמר 'כחצות', כי הקץ האחרון סתום מאד רק דוד שהוא בעצמו משיח אמר חצות לילה אקום וכו'. ועל כן אמר משה אז כה אמר ה', כי נבואה זו של בחינת חצות שמרמז על קץ האחרון היא רחוקה מאד ואי אפשר לעמוד על זה, על כן אמר בלשון כה.

(ליקוטי הלכות, חושן משפט, מתנהג, ה'מז)

דבר המחנך / הרב אברהם קוזק שליט"א

להרגיש ברגשות רעהו

במכת חושך נאמר 'ולא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו' ידוע בחז"ל שכל המכות הם כאבים עבור המצרים וליהודים זה היה רפואה. והסביר הרבי מגור הראשון ה'חידושי הרי"ם' 'צוק' ל' שיש ללמוד ממכה זו יסוד גדול לענייני בין אדם לחבירו, שכאשר אין איש רואה את צערו של אחיו ואינו משתתף בצערו של הזולת, זהו סימן שהוא נמצא בחשכות גדולה שאין למעלה ממנה, שהרי מטבע הבריאה יהודי שהוא בנו חביבו של הקב"ה צריך להרגיש גם את חבירו בין בצערו ובדואי בשמחתו, וכאשר ענין זה חסר הרי זה מסמל למכת 'חושך' ששורה על האדם, ואם חלילה לא יתקן זאת הוא עלול להגיע למה שנאמר בסוף הפסוק 'ולא קמו איש מתחתיו', שכאשר אין מרגישים בצערו של החבר לבסוף הרגש נעשה משותק לגמרי עד שחלילה עלול להגיע למצב שאין לזה תקומה.

שבת שלום.

----- פינת ההלכה - כיתה ז' - הרב רמי יונייב שליט"א -----

בענין נסיעה מעיר לעיר וממדינה למדינה בערב שבת השו"ע (סי' רמט ס"א): אין הולכין בערב שבת יותר משלשה פרסאות כדי שיגיע לביתו בעוד היום גדול ויכול להכין צרכי סעודה לשבת. ע"ש. ובמשנה ברורה (סק"ג) כתב: ובמדינות אלו רוב בני אדם מכינים צרכי שבת בריוח ולכן אין נזהרים בזה כלל, בין כשהולך לביתו או להתארח בבית אחרים. ע"כ. ופסק זה תקף ביתר שאת בזמננו אשר בכל מקום שיש איזה ישוב יהודים שומרי תורה שיהיה בידי המגיע לשם אפשרות לסעוד סעודות שבת, הגם שיגיע סמוך לשבת ממש. ועם כל זה מטעם אחר יש להמנע מלצאת לנסיעה באופן שיגיע למחוז חפצו סמוך מיד לכניסת שבת או יו"ט. וכפי המבואר במשנה ברורה בהמשך דבריו. והדברים נכונים גם בזמנינו בנסיעות ברכב וכלי תחבורה השונים, כי עלול לקרות תקלות ופקקי תנועה בדרכים, ויבוא לידי חילול שבת. ויש לסדר הנסיעה באופן שיגיע למחוז חפצו או כשעה או שעתים קודם כניסת השבת, [ועל פי מה שנתפרסם בזמנינו בכתובים מגדולי ישראל ובתי הדינים יש לשער להגיע למחוז חפצו ערך זמן קודם כניסת השבת כפי הזמן שאורכת הנסיעה. ובנסיעה במטוס ממדינה למדינה יש להיות להיות זהיר ביתר שאת להגיע ליעד הנסיעה שעות רבות קודם השבת, כי כשקורה תקלה בנסיעות אלו מצוי שההתמהמהות עד להמשך הנסיעה לוקחת זמן רב. והחכם עיניו בראשו. וע"ע לערוך השלחן (סעיף ג') לענין נסיעה ברכבת בערב שבת שיזהר לבוא בעוד היום גדול. ומציין שעפ"י הרוב השטן מקטר בערב שבת וגורם למניעות וקלקולים] והוסיף בעל הדעת תורה בסוגיין שצריך שיהיה שהות בידו לנוח מעמל וטורח הדרך ולהיכנס לשבת בישוב הדעת ומנוחת הנפש. וכבר ידוע מגדולי ישראל שהיו מחמירים על עצמם שלא לנסוע מבימתם לעיר אחרת מחצות היום, ויש שהחמירו בכל יום השישי. וע"ע בכל זה בספר פסקי תשובות (שם). ואלו הנוסעים למקומות נדחים ודאי יש להם ליקח בחשבון להגיע למחוז חפצם מבעוד יום באופן אשר יהיה בידם להכין כל צרכי שבת כדן וכהוגן. לכן צריך לוודא שהכל יהיה על הצד הטוב לפני כניסת החג והשבת.

הורים כותבים / ר' ישי פלח נ"י

שתי דרכים בעבודה על החומריות

"כל פטר חמור תפדה בשה, ואם לא תפדה וערפתו" (פרשתנו) מפסוק זה אפשר ללמוד לימוד גדול בעבודת ה'. אם האדם רוצה לעזוב את החמור שלו, היינו להיפטר מכל החומריות שלו - הוא צריך לפדות אותה בקדושה. מהו השה? השה הוא כולו קודש כמובא במדרש (שיר השירים) משום שמהצמר שלו עושים טליתות, מהעור עושים תוף וכו'. וצריך להעלות את החומריות לקודש, היינו שהאדם יקדש את עצמו במותר לו, שיקח את התאוות שלו ויקדש אותם, למשל בתאות אכילה, שישים לב לאכול בקדושה ועל זה הדרך, וענין זה הוא קדושה יותר גדולה, לקדש עצמו במותר לו. וזה מה שנרמז "כל פטר חמור תפדה בשה". אך יש דרך - והיא בקדושה נמוכה יותר - של צומות וסיגופים, הכוונה לערוף את התאוות ולפרוש מהם לגמרי, שאם אדם לא הצליח להתנהג בקדושה אז הוא צריך לערוף אותם, "ואם לא תפדה" לא הצלחת, אז "וערפתו". ואין זוכים להכניע את החומריות? העיקר הוא ע"י התורה, כי "על ידי הצרה נכנע הגוף ומאירה הצורה". אולי אפשר לרמז בזה שהתורה היא בחינת ו', ושמוכניסים בתוך הצרה את התורה היינו את האות ו' אז נהיה צורה, ואם חלילה מורידים את הו' היינו התורה, אז נהיה צרה.

שבת שלום

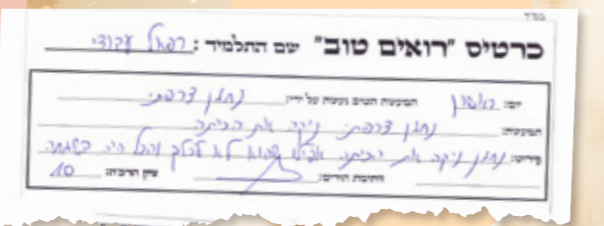
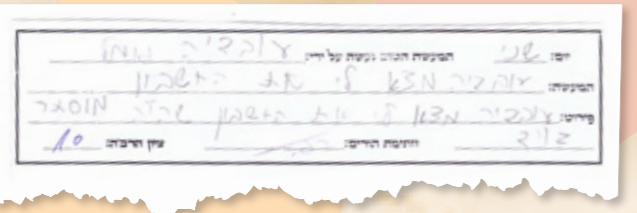
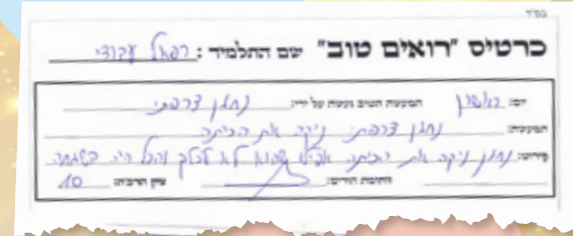
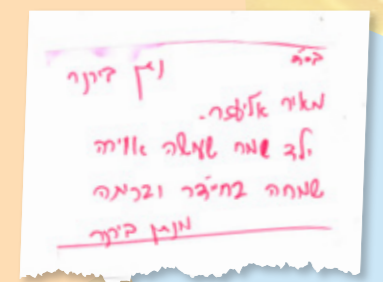
מילתא דבדיחותא

צבעי צובע תיקרה,
ניגש אליו אחד ושאל:
אתה מחזיק חזק את המברשת??
הצבעי: כן למה?
כי אני לוקח לך רגע את הסולם.

הרופא: "אני רואה שהשיעול שלך השתפר, הא?"
"כן" אומר המטופל "כל הלילה התאמנתי".

מבצע רואים טוב

פינת התלמיד אושעיא מנצור נ"י - כיתה ו'

אדם שחוזר בתשובה בית שמאי אומרים שהתשובה שלו צריכה להיות קשה בבחינת "הטפת דם ברית" צומות וסיגופים ותעניות בשביל לתקן את מה שקילקל, וזה נרמז באותיות שמאי בחינת אשם שמצדיק עליו את הדין. ובית הלל אומרים אין צריכים הטפת דם ברית, עצם התשובה עצמה מכפרת לו בלי סיגופים, וזה נרמז במילה הלל, ע"י ההלל והזמרה הוא כורת (זומר) את כל מה שקילקל.

עצם התשובה מכפרת גמרא בשבת קלה א: מחלוקת בית הלל ובית שמאי לגבי גר שנתגייר (פרש"י היינו ישמעאל מהול) האם צריך הטפת דם ברית? בית שמאי אומרים צריך הטפת דם ברית, ובית הלל אומרים אינו צריך. אפשר לפרש ולומר גר שנתגייר היינו בעל תשובה שהוא בחינת גר.